

rigtige en lille Misforstaaelse paa et Punkt, der ikke har videre Betydning, men som jeg dog skal berøre, fordi jeg vistnok er den, der skulde bringes som den Skyldige. Jeg tror ikke, at jeg har sagt, at dette Lovforslag som Helhed interesserer en enkelt Del af Landet mere end andre Dele deraf. Jeg tror kun at have sagt det om den anden Del deraf, der handler om Bandets Afbenyttelse. Den første Del, der angaar Bandets Afledning, hvormed det ærede Medlem nærmest bekræftede sig, tror jeg, vil komme til fuld Anvendelse over hele Landet. Det ærede Medlem dvælede ved § 10 og gjorde nogle almindelige Bemærkninger imod dens 2det Stykke, som han dog kunde gaa ind paa. Jeg vil sige, at, hvis jeg troede, at dette 2det Stykke vilde blive anvendt i saa stort Omfang, som det ærede Medlem forudsatte — han nævnedes endog 10 Tdr. Land — saa vilde jeg være noget betænkelig derved, men der nævnes jo i selve Paragrafen „mindre Jordstykker“, og jeg tror, at med Hensyn til dem vil Bestemmelsen være hensigtsmæssig. Hvis et Par Lodsseiere paa hver Side af Aaen f. Ex. faae nogle Hundrede Kvadratalen Jord fastede over paa den modsatte Side, saa tror jeg, det vil være heldigt, om man kan sige, at de skulle magelægges. Man kan sige, at det er naturligt, og at Magelægning vel engang vil ske, men maaske det slet ikke er i Bedkommendes Interesse, de kunne let stille sig modvillige dertil og forlange Oversfæringsgodtgjørelse, Godtgjørelse for forskellige Mønstre, for Paasagen til disse Par Hundrede Kvadratalen osv. Det kan praktisk stille sig saaledes, at de ere mindre villige til at magelægge i Dieblikket. De ville først have Godtgjørelsen, og have de faaet den, saa ere de villige til selv at ordne Forholdet i Mindelighed. Denne Bestemmelse kan saaledes være af stor praktisk Betydning, og vi have i Praxis i ikke ringe Grad savnet en saadan. Det ærede Medlem gjorde til sit Hovedpunkt § 10, 1ste Stykke og sagde endog, at Andre havde nok streift Spørgsmaalet om Grundlovens § 82, men at de ikke vare trængte tilstrækkelig ind deri, men her var netop et meget slagant Exempel. Jeg negter ikke, at jeg tror — vide det kan jeg jo ikke, thi man kan jo ikke kjende Andres Tanker, men jeg er tilbøjelig til at tro, — at ærede Medlemmer, der ellers have anket over saadanne farlige Bestemmelser, med Villie have forbigaaet denne Paragraf. Jeg takker imidlertid det ærede Medlem, fordi han fremhævede den. Det forholder sig saaledes, at, hvad her staar, har været Ret i Danmark i 33 Aar. Det forekommer mig at være ret oplysende for hele Forholdet. Hvad her staar, har været Ret, støttet til Anordningen af 1846; det staar ikke der med de samme Ord, men den principielle Bestemmelse, — og det er jo over dem, at det ærede Medlem anker, — findes i Anordningen af 1846, hvilket det ærede Medlem ogsaa ganske vist

vil være bekendt med. Den paagældende Bestemmelse i Anordningen af 1846, § 14, lyder saaledes: „Skulde Tab i noget Tilfælde ikke kunne undgaas, bør de Stadelidende tillægges en passende Godtgjørelse, som udredes af dem, til hvis Fordel Udgravningerne eller Retningerne finde Sted, og hvis Størrelse samt Udredelsesmaade Landønskommissionen tillige har at fastsætte.“ Det er jo ret slaaende, og det kunde nok være, at, vilde man gennemgaa de ældre Vandløbslovgivning, vilde man finde en Del Punkter, hvor man kunde paapege de samme farlige Principer, som det ærede Medlem antede over. Andre have imidlertid været saa forsigtige at holde sig til det ganste Nye. Det ærede Medlem har fordybet sig i den ældre Lovgivning og er kommen til det Resultat, at vi i 33 Aar have i det praktiske Liv været i Uoverensstemmelse med den grundlovs-mæssige Tilstand. Nu stiller det sig saaledes, at denne Bestemmelse ikke har været død, men har været anvendt ved alle de Reguleringer, der have været foretagne siden 1846, og deres Tal er overmaade stort. Hvis den da er saa farlig, at den har krænkert Gjernens Ret, saa var det vel rimeligt, at man havde hørt en Anthydning derom paa en eller anden Maade; men, hvem der sædtes i Livet, vil ikke have hørt Noget derom, og hverken Rigsdagen eller Indenrigsministeriet har erfaret Noget derom. Jeg tror, at Bestemmelsen har været Gjenstand for Befolkningens almindelige Tilfredshed, og den er bleven anvendt i Tusinder af Tilfælde. Jeg for min Person kan imidlertid kun paafjønne, at Bestemmelsen er bleven fremdragen, fordi det maaske vil gjøre, at ærede Medlemmer kunne faae den Tanke, at, som det gaar med den, kunde det ogsaa gaa med andre Bestemmelser, at Faren ved dem mere har en theoretisk end en praktisk Karakter. Det ærede Medlem sagde ogsaa om denne Bestemmelse, at det synes, at de Stadelidende skulle holde sig til dem, der have Fordelen af de paagældende Arbejder. Det ærede Medlem maa have overset, at der staar i Lovforslagets § 19: „Udgifterne ved Arbejderne saavel ved Reguleringen som ved Vedligeholdelsen af et offentligt Vandløb udredes forstudsvis af Auktionspartitionsfonden for Hovudvandløbenes og af Sogne- eller Kjøbstadskommunens Kasse for de mindre Vandløbs Bedkommende.“ Disse Forstuds blive at tilbagebetale inden 3 Maanedes.“ Reglen er altsaa, at Udgifterne skulle udredes forstudsvis ved offentlig Foranstaltning og betales tilbage af vedkommende Lodsseier, ganske vist inden 3 Maanedes; men det ærede Medlem vil finde en Betryggelse i, at den kommunale Bestyrelse gjør Forstudet; thi hvis en Mand's Giendoms skulde være pantsat til Toppen, som det ærede Medlem sagde, vilde den dog maaske tage i Betænkning at gjøre, hvad det ærede Medlem sagde var saa slent; den vilde vistnok snarere vente, til den Vedkommende veltede af sig selv, og betænke sig paa at vælte